

Dinas a Sir Abertawe

Hysbysiad o Gyfarfod

Fe'ch gwahoddir i gyfarfod

Grŵp Partneriaeth AoHNE Gŵyr

Lleoliad: O bell drwy Microsoft Teams

Dyddiad: Dydd Llun, 15 Mawrth 2021

Amser: 2.00 pm

Cadeirydd: Y Cyngorydd Paul Lloyd

Aelodaeth:

Cynghorwyr: M C Child, J P Curtice, P R Hood-Williams, L James a/ac A H Stevens
Aelodau o'r Grŵp Llywio: R Button, J Chambers, J France, S Heard, S Hill, G Howe,
P Jenkins, H Osborn, B Parry, P Thornton a/ac D P Tucker

Gwyllo ar-lein: <http://bit.ly/3e1opmE>

Agenda

Rhif y Dudalen.

1	Ymddiheuriadau am absenoldeb.	
2	Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol. www.abertawe.gov.uk/DatgeluCysylltiadau	
3	Cofnodion. Cymeradwyo a llofnodi, fel cofnod cywir, gofnodion y cyfarfod(ydd) blaenorol.	1 - 7
4	Cyflwyniad - Gwella Adnoddau Cymunedol ac Ymwelwyr ym Mhorth Eynon. (Rural Office for Architecture Ltd)	
5	Diweddariad - Parcio yng Nghefn Bryn. (Chris Lindley)	8 - 9
6	Adroddiad Cynnydd - Rhaglen Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy. (Chris Lindley)	10
7	Diweddariad - Cynllun Rheoli AoHNE Gwyr. (Chris Lindley)	11 - 12
8	Adroddiad Monitro Awyr Dywyll. (Chris Lindley)	13 - 16
9	Cronfa Datblygu Cynaliadwy.	17
10	Ethol Aelodau'r Grwp Llywio nad ydynt yn Gynghorwyr. (Jeremy Parkhouse)	18 - 19

Cyfarfod nesaf: Dydd Llun, 5 Gorffennaf 2021 ar 2.00 pm

Huw Evans

Huw Evans
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Dydd Llun, 8 Mawrth 2021

Cyswllt: Gwasanaethau Democrataidd: - 636923

Agenda Item 3

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod **Grŵp Llywio Partneriaeth AoHNE Gŵyr**

Cynhelir y cyfarfod o bell drwy Microsoft Teams

Dydd Llun, 30 Tachwedd 2020 am 2.00pm

Yn bresennol: Y Cynghorydd P Lloyd (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Cynghorwyr

M C Child
L James

J P Curtice
A H Stevens

P R Hood-Williams

Aelodau'r Grŵp Llywio

R Button
S Hill
H Osborn

J France
G Howe
B Parry

S Heard
P Jenkins
P Thornton

Swyddogion

Paul Meller
Chris Lindley
Mike Scott
Jeremy Parkhouse

Rheolwr Cynllunio Strategol a'r Amgylchedd Naturiol
Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr
Swyddog AoHNE Gŵyr
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Aelodau'r Grŵp Llywio: J Chambers a D P Tucker

---

1 Ethol yr Is-gadeirydd ar gyfer blwyddyn ddinesig 2020-2021.

Penderfynwyd ethol Steve Heard Is-gadeirydd y Grŵp Llywio ar gyfer Blwyddyn Ddinesig 2020-2021.

2 Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

3 Cofnodion

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion cyfarfod y Grŵp Llywio a gynhaliwyd ar 21 Medi 2020 fel cofnod cywir.

4 Y Diweddaraf am Barc Gwledig Dyffryn Clun

Cyflwynodd Mike Scott, Swyddog AoHNE, adroddiad ynghylch y Diweddaraf am Barc Gwledig Dyffryn Clun. Yn dilyn trafodaethau yn y cyfarfod blaenorol,

amlinellwyd materion sy'n effeithio ar reoli'r Parc, yng nghyd-destun presennol COVID-19 ac yn y tymor hir, ynghyd â'r mentrau a fu a'r gwaith a wnaed yn yr ardal, gan gynnwys: -

- Adeiladu Llwybrau Defnydd a Rennir (SUP) gan ddefnyddio llwybrau ceffyl presennol drwy'r Parc Gwledig – wedi'u hariannu gan grant Teithio Llesol;
- Gwaith cadwraeth i'r Tŵr Iorwg – rhan o Heneb Gofrestredig Gwaith Arsenig Clun;
- Gwaith gyda Phrosiect Cymunedol Dyffryn Clun a Thîm Mynediad i Gefn Gwlad Cyngor Abertawe i ddatblygu gwelliannau mynediad ehangach, dehongliadau a chadwraeth treftadaeth arall;
- Asesiad o ddifrod i Heneb Gofrestredig Twmpathau Siafftau Dyffryn Clun yn sgîl adeiladu heb awdurdod a defnyddio traciau beicio mynydd;
- Cynigion gan bartïon eraill ar gyfer datblygu 'Parc Beicio Trefol'.

Diweddarwyd y Grŵp Llywio mewn perthynas â'r prosiectau cyfredol a restrir uchod a chynhaliwyd trafodaethau ynglŷn â'r canlynol: -

- Diffyg cyfathrebu ac ymgynghori ynglŷn â'r cynigion Teithio Llesol;
- Diffyg cynllun/rheolaeth gyffredinol mewn perthynas â'r Parc Gwledig, diffyg gwybodaeth yn lleol a gwaith sy'n cael ei wneud ar sail ad hoc;
- Sut roedd pandemig COVID-19 wedi cynyddu'r defnydd o'r Parc Gwledig yn sylweddol, sut roedd mwy o bobl yn ymwybodol o'r cyfleusterau oedd ar gael ac effaith mwy o ddefnydd ar y Parc Gwledig;
- Rhannu'r defnydd o lwybrau/llwybrau ceffyl/llwybrau beicio, cyflwyno gwell arwyddion, defnyddio'r arwynebau cywir, cyfleu unrhyw newidiadau i'r bobl/sefydliadau priodol a gwella llwybrau yn y dyfodol er mwyn osgoi gwrthdaro rhwng defnyddwyr;
- Cynnal y Parc Gwledig yn briodol mewn modd strwythuredig a threfnus;
- Sut roedd gan adrannau/is-adrannau amrywiol yng Nghyngor Abertawe gyfrifoldebau yn y Parc Gwledig/yn Nyffryn Clun a'r angen am fwy o gydlynw;
- Ardaloedd y Parc Gwledig sydd o fewn ffin yr AoHNE;
- Cydlynw cynllun rheoli a siom nad oedd cynllun wedi'i drefnu o'r blaen;
- Pryder ynglŷn â'r broses o wneud gwaith heb ymgynghori a sut roedd y broses yn gweithio mewn gwirionedd gydag arian yn cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cymru i ariannu cynlluniau Teithio Llesol y cyngor;
- Pryder ynghylch y modd yr oedd y system yn cael ei thrin gan y cyngor er mwyn cyflawni'i nodau heb ymgynghoriad ystyrlon a gafodd ymateb andwyol o ran y cynigion Teithio Llesol yn Mayals Road a goblygiadau defnyddio ymagwedd debyg at brosiectau ar Benrhyn Gŵyr.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau.

5 Adroddiad Porth Einon

Cyflwynodd Chris Lindley, Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr Nodyn Briffio a gafodd ei ddsbarthu i'r Cynghorau Cymuned perthnasol, y Cynghorydd Richard Lewis a chysylltiadau cymunedol eraill ddydd Gwener 20 Tachwedd. Rhoddodd y papur briffio'r wybodaeth ddiweddaraf am waith y prosiect ym Mhorth Einon a oedd yn

cynnwys manylion cefndir, yr ystyriaethau sy'n deillio o'r astudiaeth ddichonoldeb a'r camau sy'n cael eu cymryd.

Roedd hyn yn cynnwys penodi penseiri - 'Rural Office for Architecture Ltd' gan Gyngor Abertawe i ddatblygu Cynllun Cysyniad ar gyfer codi adeilad traeth/canolfan gymunedol newydd ym Mhorth Einon. Cefnogwyd y comisiwn gan grant Cronfa Datblygu Cynaliadwy a dechreuodd y gwaith ar 23 Tachwedd 2020 a byddai'n cynnwys cynnal arolwg rhagarweiniol, gwaith asesu yn y maes parcio ym Mhorth Einon a'r wybodaeth a gasglwyd yn cael ei defnyddio yn y datblygiad dylunio.

Ychwanegwyd bod ymgysylltu ac ymgynghori â'r gymuned yn allweddol i gael canlyniad dylunio llwyddiannus ac roedd y cyngor am hysbysu rhanddeiliaid/y gymuned a chynnal eu diddordeb yn y cynigion. O ystyried cyfyngiadau COVID-19, byddai rhai dulliau ymgynghori ar-lein yn cael eu defnyddio. Yn ogystal â hyn, byddai ymweliadau safle neu gynulliadau grwpiau bach yn cael eu trefnu i drafod y prosiect a chyflwyno cynigion ar gamau allweddol. Bwriadwyd i'r rhain ddechrau'n gynnar ym mis Rhagfyr.

Trafodwyd y canlynol gan y Grŵp Llywio: -

- Cyfathrebu'n effeithiol â'r gymuned ehangach o gwmpas Porth Einon a Horton a'r nodau ar gyfer ymgynghori ehangach yn y dyfodol;
- Y teimlad yn y gymuned leol fod y cynlluniau eisoes wedi'u cytuno heb eu mewnbwn hwy a bod y prosiect yn dechrau;
- Sut yr oedd y cyngor wedi ymgysylltu'n ddiweddar â Chynghorau Cymuned Porth Einon a Phenrhys ynghylch cynnydd, yr angen i roi adnodd ar waith i allu ymgysylltu, yr angen i logi penseiri proffesiynol i symud ymlaen i'r cyfnod datblygu a'r briff a roddwyd i'r pensaer ynghylch adeilad bloc y toiledau;
- Y ffaith bod y gymuned wedi bod yn ymwybodol o'r prosiect arfaethedig ers cryn amser a'r adborth cadarnhaol a gafwyd mewn perthynas â'r cynigion;
- Ariannu'r prosiect drwy gyllid cyfalaf yr oedd yn ofynnol i ddyluniadau allu datblygu er mwyn ei gael, ac felly'r cyswllt â'r pensaer;
- Mater rheoli traffig ym Mhorth Einon oherwydd y ffordd fynediad gul iawn i'r pentref a sut y gofynnwyd i'r pensaer gadw materion mynediad mewn cof wrth ddylunio'r adeilad cymunedol;
- Y ffaith bod Porth Einon wedi'i nodi ar gyfer datblygiad priodol ar raddfa fach gan gynnwys cyfleusterau cymunedol a bod y polisi hwn wedi'i gynnwys yn y CDLI a'r CDU ers dros 20 mlynedd, ffaith y dylai'r Cyngor Cymuned fod wedi bod yn ymwybodol ohono ac wedi hysbysu'i breswylwyr yn ei gylch, a sut roedd Cyngor Abertawe wedi ymgysylltu'n helaeth ar y ddau gynllun;
- Roedd Cyngor Abertawe wedi cyflogi penseiri i wella'i adeilad/tir ei hun ym Mhorth Einon ac roedd angen cynlluniau i'w alluogi i ymgysylltu â'r gymuned a chaniatáu i drigolion/busnesau lleol gael mewnbwn.

Penderfynwyd nodi cynnwys y cyflwyniad diweddar a'r trafodaethau.

6 Materion Cymdeithas Gŵyr

Cyflwynodd Gordon Howe, cynrychiolydd Cymdeithas Gŵyr, adroddiad a oedd yn amlinellu'n gyntaf yr Achos dros Gyfarwyddyd Erthygl 4 ar gyfer The Vile, Rhosili ac yn ail, yn tynnu sylw at yr angen i Warchod Coed o fewn AoHNE Gŵyr.

- Yr Achos dros Gyfarwyddyd Erthygl 4 ar gyfer The Vile, Rhosili

Esboniwyd y cefndir sy'n gysylltiedig â sefydlu uned arlwyyo dros dro, heb fod unrhyw gais cynllunio'n ofynnol, yng nghanol yr ardal hanesyddol, a adwaenir fel The Vile, gan gynnwys yr hawl gyfreithiol o dan *Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 - Rhan 4 - Adeiladau a Defnyddiau Dros Dro - Dosbarth B* i gael uned o'r fath am gyfanswm o 28 o ddiwrnodau yn y flwyddyn galendr.

Amlinellwyd pryderon Cymdeithas Gŵyr a Chyngor Cymuned Rhosili, yn enwedig eu pryder y byddai cymhlethdodau a difrod i'r dirwedd. Esboniwyd bod system gaeau The Vile yn Rhosili yn Dirwedd Hanesyddol Gofrestredig o Bwysigrwydd Eithriadol yng Nghymru. Darparwyd ffotograff o The Vile yn Atodiad A.

Ychwanegwyd bod Cymdeithas Gŵyr wrthi'n ymchwilio gydag eraill, y posibilrwydd o gael Cyfarwyddyd Erthygl 4 i atal datblygiad amhriodol o'r fath yn y dyfodol ac yn ceisio barn y Grŵp Llywio.

Nid oedd unrhyw wrthwynebiadau i'r cynigion.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau.

- Gwarchod Coed o fewn AoHNE Gŵyr

Yn dilyn trafodaethau a gynhaliwyd mewn cyfarfod blaenorol o'r Grŵp Llywio, tynnodd Cymdeithas Gŵyr sylw at y diffyg amddiffyniad ymddangosiadol a roddwyd i goed o fewn yr AoHNE a'i chyrion. Ychwanegwyd y darparwyd amddiffyniad o fewn SoDdGA a Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol, er mai ychydig iawn o goed a warchodwyd gan Orchmynion Cadw Coed penodol.

Esboniwyd barn y Gymdeithas mewn perthynas â'r rheoliadau cyfredol a weinyddir gan Gyngor Abertawe a CNC a darparwyd enghreifftiau o waith cymynu coed yn ystod y ddwy flynedd flaenorol. Yn ymateb Cymdeithas Gŵyr i'r Drafft Ymgynghori ar Goed, Gwrychoedd a Choetiroedd ar Safleoedd Datblygu ym mis Medi 2020, tynnwyd sylw at y diffyg amddiffyniad a roddwyd i'r AoHNE. Yn ogystal â hyn, eglurwyd y byddai colli coed yng Ngŵyr oherwydd Clefyd Coed Ynn ac effaith eu torri ar dirwedd Gŵyr yn amlwg cyn bo hir.

Awgrymodd Cymdeithas Gŵyr y dylid gwneud arolwg cyflawn o'r holl goed a rhoi amddiffyniad addas lle bynnag y bo'n briodol. Ychwanegwyd bod yn rhaid plannu rhagor o goed hefyd er mwyn gwneud iawn am golli coed ynn a helpu i fynd i'r afael â materion newid yn yr hinsawdd.

Trafododd y Grŵp Llywio'r manylion yn yr adroddiad.

Penderfynwyd y bydd Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr yn tynnu sylw Cymdeithas Genedlaethol yr AoHNE at y mater ac yn adrodd yn ôl i'r cyfarfod nesaf a drefnwyd.

7 Y diweddaraf am Gefn Bryn

Darparodd Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr adroddiad diweddarau ynghylch y cynnydd ar Gefn Bryn.

Eglurwyd, yn dilyn y diweddariad llafar ar y materion parcio yng Nghefn Bryn yn y cyfarfod blaenorol ym mis Medi 2020, fod yr Is-gadeirydd (Steve Heard) ac Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr (Chris Lindley) wedi cael cyfarfod ar-lein ar 8 Hydref 2020 gydag Alan Ferris (Priffyrdd Cyngor Abertawe) a Bob Griffiths (Cominwyr Cefn Bryn).

Canlyniad y cyfarfod hwnnw oedd cynllun diwygiedig cytunedig a fydd yn gwneud y canlynol:

- ehangu'r byndiau priffyrdd arfaethedig tua'r dwyrain o'r ardal barcio – o 50m i 200m;
- cynnwys atgyweiriad bach ac aunigol i fyndiau ar ochr ddeheuol y briffordd, er mwyn rhwystro mynediad i gerbydau ar y rhan honno o'r comin.

Ychwanegwyd bod cyllid grant ar gyfer y cynigion wedi'i gadarnhau. Roedd priffyrdd yn gweithio ar y costau diwygiedig i'r prosiect a'r manylebau. Roedd disgwyl i'r gwaith gael ei raglennu a'i roi ar waith cyn diwedd Mawrth 2021.

Roedd Tîm AOHNE Gŵyr wedi ysgrifennu at y tîrfeddiannwr i gael ei sylwadau ar y cynigion. Gan fod Cefn Bryn yn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA), byddai Tîm AoHNE Gŵyr hefyd yn cysylltu â Cyfoeth Naturiol Cymru i gael Hysbysiad o Gydsyniad o dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd).

Byddai diweddariad pellach yn cael ei roi yng nghyfarfod nesaf Grŵp Llywio'r AoHNE.

Penderfynwyd nodi cynnwys y diweddariad.

8 Y Diweddaraf am Ganllaw Dylunio AoHNE Diwygiedig.

Cyflwynodd Paul Meller, Rheolwr Is-adran yr Amgylchedd Naturiol adroddiad a oedd yn darparu canllawiau cynllunio atodol i gefnogi polisiâu cynllunio a gynhwyswyd yng Nghynllun Datblygu Lleol Abertawe (CDLI). Y diben oedd darparu arweiniad ynghylch sut y dylid cymhwyso polisiâu perthnasol y CDLI er mwyn helpu i benderfynu ar geisiadau cynllunio o fewn yr AoHNE.

Ychwanegwyd bod y Canllaw Dylunio cyntaf wedi'i fabwysiadu fel CCA i Gynllun Datblygu Unedol Dinas a Sir Abertawe sydd bellach wedi'i ddisodli (2008). Mae'r Canllaw diwygiedig yn ystyried y newidiadau mwyaf diweddar i'r cyd-destun cynllunio deddfwriaethol a strategol a oedd wedi codi ar lefel genedlaethol a lleol. Roedd hyn

yn cynnwys Cynllun Rheoli Diweddaraf Gŵyr (2017) a fersiynau diwygiedig o Bolisi Cynllunio Cymru a Nodiadau Cyngor Technegol ategol a gynhrychwyd gan Lywodraeth Cymru.

Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus gan Gyngor Abertawe drwy fis Medi a mis Hydref 2020 a oedd yn ceisio barn ynghylch a oedd y ddogfen yn ymdrin ag ystod briodol o faterion cynllunio ac yn darparu digon o eglurder i ymgeiswyr a'r sawl sy'n penderfynu ar yr egwyddorion pwysig sy'n llywodraethu datblygiad ym Mhenrhyn Gŵyr.

Roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau a dderbyniwyd yn gadarnhaol, a mân newidiadau'n unig a awgrymwyd er mwyn gwella eglurder. Yn arbennig, awgrymwyd y dylid defnyddio ffotograffau a delweddau mwy priodol a gofynnwyd am y rhain ar gyfer fersiwn derfynol y ddogfen.

Gan nad oedd unrhyw ddiwygiadau sylweddol wedi'u nodi o'r sylwadau a gafwyd sy'n golygu bod angen ailddrafftio ac ailymgyngori, cynigiwyd cyflwyno fersiwn ddiwygiedig o'r ddogfen i'r Pwyllgor Cynllunio yn gynnar yn y Flwyddyn Newydd i'w mabwysiadu.

Soniodd y Grŵp Llywio am y gwaith gwych a wnaed gan Swyddogion y cyngor wrth lunio'r dogfennau mewn cyfnod mor fyr.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

9 Mynediad i feicwyr ym Mhenrhyn Gŵyr

Darparodd John France adroddiad a oedd yn amlinellu'r cynllun i greu rhwydwaith beicio ar draws Penrhyn Gŵyr, a dynnodd sylw'n arbennig at y cynigion yn Mayals Road a Choedwig Clun.

Penderfynwyd nodi'r adroddiad oherwydd y materion sy'n cael eu trafod yng nghofnod rhif 4.

10 Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy

Cyflwynodd Swyddog AoHNE Gŵyr adroddiad cyllidebol cryno o Banel y Gronfa Datblygu Cynaliadwy (CDC).

Amlinellwyd bod Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau cyllideb CDC ar gyfer 2020/21 fel £100,000. Roedd 12 o brosiectau wedi'u cymeradwyo ar hyn o bryd gyda chyllid CDC ar gyfer 2020/21 a rhagwelwyd 3 chais pellach cyn bo hir.

Caiff prosiectau eraill eu cyflwyno yn ystod 2020/21 i neilltuo'r arian yn llawn. Roedd ffigur y cronfeydd sydd wedi'u neilltuo'n cynnwys ffi reoli DASA sef £10,000 (10%).

Cyfanswm yr arian sydd ar gael	£100,000
Cronfeydd sydd wedi'u neilltuo	£80,065

Cronfeydd heb eu neilltuo	£19,935
Ceisiadau ar waith	£11,000

Nid oedd y gyllideb ar gyfer 2021/22 wedi'i chadarnhau, ond disgwylir y bydd yn £55,000. Roedd pedwar prosiect wedi'u cymeradwyo, gyda £25,650 wedi'i neilltuo a £29,350 heb ei neilltuo ar hyn o bryd.

11 Fformat cyfarfodydd y dyfodol

Er bod cyfarfodydd wedi bod ar-lein yn ystod pandemig COVID-19, tynnodd Steve Heard sylw at y ffaith ei fod yn gobeithio'n fawr y byddai cyfarfodydd corfforol yn aildddechrau unwaith y byddai'r cyfyngiadau wedi'u codi.

Roedd consensws y dylai cyfarfodydd y Grŵp Llywio ddychwelyd i gyfarfodydd corfforol pan fo hynny'n bosibl.

Cydymdeimlodd y Cadeirydd â'r materion a godwyd a thynnodd sylw at y ffaith y byddai'r cyngor yn dilyn canllawiau cyfreithiol a chanllawiau Llywodraeth Cymru.

Daeth y cyfarfod i ben am 3.00pm

Cadeirydd

Agenda Item 5

Report of the Gower AONB Team Leader Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021

Update – Parking on Cefn Bryn

Update - Parking on Cefn Bryn

The Gower AONB Team Leader provided a verbal report at the 30 November 2020 meeting and was asked to provide an update report at the next meeting.

The scope of works agreed with the landowner, Cefn Bryn commoners, Natural Resources for Wales (NRW) and Swansea Council Highways comprises:

- Roadside bunding
- An area for road vehicle pull-in; a crescent-shaped arrangement of boulders on the common, centred around the two points where vehicles have typically left/entered the highway; this will allow vehicles to park up to 15 yards off the highway; and
- a Traffic Regulation Order (TRO) creating a clearway along the road from Cilibion to Reynoldston

Council received formal SSSI assent for the works from NRW on 29 January 2021. The physical works started 3 February and were completed before the end of February. The TRO process is in hand, and – if there are no objections – should be in place later this spring.

Chris Lindley

Gower AONB Team Leader

5 March 2021

Agenda Item 6

Report of the Gower AONB Team Leader Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021

Progress Report - Sustainable Landscapes, Sustainable Places Programme

Progress Report - Sustainable Landscapes, Sustainable Places (SLSP) Programme

In addition to the works on Cefn Bryn (previous agenda item), the Welsh Government SLSP Programme of capital funding for AONBs and National Parks has enabled the following Gower projects in 2021/22

- Purchase of battery-powered chainsaws and other countryside management tools for use in Gower AONB
- Access, Heritage improvements and interpretation in Clyne Valley Country Park
- Access improvements within Bishop's Wood Local Nature Reserve including a sustainable drainage system to avoid flooding and erosion to the path network.

All of these projects are either completed or are expected to be completed in the first quarter of the 2021/22 financial year.

Welsh Government has indicated that further funding is available for the forthcoming 2021/22 financial year and the Gower AONB Team are developing project proposals with partners for consideration/approval of Welsh Government and the National Designated Landscapes Partnership (NDLP). These projects will include:

- Further public access and heritage improvements in Clyne Valley Country Park
- Nature recovery and grazing management on Fairwood Common
- Improvements to visitor facility and heritage in Port Eynon and Horton

Details on the projects agreed through the NDLP will be reported on for the next meeting.

Chris Lindley

Gower AONB Team Leader

5 March 2021

Agenda Item 7

Report of the Gower AONB Team Leader Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021

Update – Gower AONB Management Plan

Update - Gower AONB Management Plan

The Gower AONB Management Plan was adopted by Swansea Council in March 2017. The Countryside and Rights of Way Act 2000 requires the plan to be reviewed every five years.

To oversee the preparation of the revised management plan, the AONB Partnership Steering Group established a Management Plan sub-group in 2019. The sub-group last met in January 2020, and established a review process and timeline. The sub-group were due to report back to the main group in the March 2020 meeting; however that meeting was abandoned due to Covid-19 and work on the management plan was suspended due to other pressures on both sub-group members and officers.

As of January 2020, the steering group comprised:

- Cllr Paul Lloyd
- Cllr Lynda James
- Paul Thornton
- Natural Resources Wales (Hamish Osborn/Daron Herbert)
- Joanne Gooding – Llanrhidian Lower CC
- Gordon Howe
- Swansea Council Natural Environment Officers – Mike Scott, Chris Lindley & Paul Meller

The AONB Team are now in a position to resume work on the revised management plan. The Steering group are asked to discuss resuming this work and review the membership of the sub-group.

Table 1 on the next page outlines the process and outputs required to get an adopted, reviewed management plan. The table does not cover all the specific requirements of the process, but gives a broad idea of what is required and where the sub-group's main activities would be. Two years are required to factor in statutory and public consultation periods and Welsh translation of the draft and final Plans.

Chris Lindley - Gower AONB Team Leader

8 March 2021

Table 1			
Date	Action	Output	Notes
2021			
March	Formal notification to Natural Resources Wales (NRW) of intention to review the AONB management plan	Letter	Required under S.90 of the Countryside and Rights of Way Act 2000
March-May	Prepare State of the AONB report	State of the AONB Report	Sub-group approval of documents
	Prepare Strategic Environmental Assessment (SEA) Scoping	SEA Scoping Report	
June-July	Scoping consultation period		Consultation with NRW and Cadw required under SEA Regulations
August-November	Preparation of draft AONB Management Plan	Draft Management Plan	Sub-group approval of draft Plan
December	AONB Partnership Meeting	Approved draft Management Plan	Partnership approval of draft plan
2022			
January - February	Prepare public consultation on draft Management Plan and SEA Report	Council/Planning Committee approval	Council approval for public consultation required.
March - June	Public consultation period		
July-November	Review of consultation feedback and proposed changes	Consultation Report and Final Management Plan	Sub-group approval of final Management Plan
December	AONB Partnership meeting	Approval	Partnership approval of final Management Plan
2023			
January-February	Preparation of Council papers		
March	Council Meeting	Formal adoption by Swansea Council	

Agenda Item 8

Report of the Gower AONB Team Leader
Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021
Dark Sky Monitoring Report

Dark Sky Monitoring Report

As part of Gower AONBs pending application for Dark Sky Community Award with the International Dark Sky Association (IDA), we are required to undertake annual monitoring of sky quality within the AONB.

The latest of these was undertaken on the evening of 9 January 2021. The survey period was moonless and was for the most part cold and clear with excellent visibility, with only light cloud early on during the first part of the survey.

Sky Quality Meters (SQMs) were used to collect readings at 42 locations across Gower. Precise monitoring locations have shifted between years. The 2020 exercise established a more robust and repeatable set of locations, and all except one of these was moved for the 2021 exercise. SQM readings were converted to Naked Eye Limiting Magnitude (NELM) for ease of understanding. Annex 1 (attached) is a summary table of results from 2019-2021 for comparison.

NELM is an expression of the darkness of the night sky – higher values equate to a darker sky, allowing an observer to see more of the fainter stars. For reference, in a city centre with lots of light pollution, the only star visible maybe Polaris and NELM may only be around 2.0. Some of the darkest skies in Wales may achieve NELM values of 6.4.

The 2021 results for Gower appear broadly comparable with the results of previous years. Locations furthest west – further from Swansea and less-populated – are consistent in producing the best readings. NELMs of 5.5+ were observed at most monitoring locations across the AONB, but even village centres in the west recorded NELMs of 6.0+ (e.g. (24) Llangennith - 6.2)

Readings from monitoring points 1-8 (all locations from Bracelet Bay westward along south Gower) were all poorer than in previous years, but with no apparent cause. Monitoring in 2022 will consider this further.

These monitoring reports will form part of the Gower AONB formal application to the IDA for it Dark Sky Community Award; this is pending whilst the revision of Gower AONB Design Guide is completed by its adoption as Supplementary Planning Guidance.

Appendices: Annex 1 - Monitoring Results 2019-2021

Chris Lindley

Gower AONB Team Leader

8 March 2021

Annex 1 - Monitoring Results 2019-2021

Point No.	Location	Description	SQM 2019 Average	2019 NELM	SQM 2020 Average	2020 NELM	SQM 2021 Average	2021 NELM
1	Mumbles Head	Bracelet Bay Car Park, below Coastguard Stn	19.44	5.10	19.32	5	18.90	4.7
2	Langland Bay	Langland Bay Car Park	19.80	5.40	19.69	5.3	17.31	3.4
3	Caswell Bay	Caswell Bay Car Park	20.24	5.60	19.97	5.5	18.14	4.1
4	Bishopston	Pyle Road	18.04	4.00	16.26	2.4	17.23	3.3
5	Kittle	Layby adj Pennard Village Sign	20.35	5.60	20.32	5.7	18.77	4.6
6	Pennard	Bus stop on Southgate Rd	20.43	5.70	20.44	5.8	19.31	5
7	Southgate	Linkside Drive, entrance to Byway down to Sandy Lane	20.67	5.90	20.15	5.6	18.85	4.7
8	West Cliff	NT Car Park	20.68	5.90	20.33	5.7	20.01	5.5
9	Parkmill	Outside Sheperds	20.68	5.90	20.10	5.6	20.29	5.7
10	Penmaen	Cattle Grid onto Cefn Bryn Common	20.78	6.00	20.54	5.8	20.31	5.7
11	Perriswood	St Nicholas Church, or layby due west	20.86	6.10	20.36	5.7	21.06	6.1
12	Penrice Castle	Junction Oxwich Rd, Tower Lodge	21.00	6.10	20.77	6	21.15	6.2
13	Oxwich Bay	Oxwich Rd. gated access pull-in	20.86	6.10	20.78	6	21.06	6.1
14	Knelston	School pull-in	20.97	6.10	20.86	6	20.47	5.8
15	Scurlage	Bank Farm entrance	20.95	6.10	20.77	6	20.91	6.1
16	Horton	Horton Car Park Entrance	20.93	6.10	20.84	6	21.08	6.2
17	Port Eynon	Port Eynon Car Park Entrance	20.94	6.10	20.62	5.9	21.01	6.1
18	Middleton	Rhossilli Common cattle grid at Ty Rhossili	21.01	6.10	21.06	6.1	21.36	6.3
19	Rhossilli	St Mary's Church Car Park	21.15	6.20	21.23	6.2	21.22	6.2
20	Pitton Cross	Access for Pilton Green Farm	21.12	6.20	21.23	6.2	21.38	6.3
21	Llanddewi	Entrance for Gower Farm	21.13	6.20	21.22	6.2	20.83	6
22	Burry	Burry Farm	21.08	6.10	21.10	6.1	21.47	6.4
23	Burry Green	Bethesda Chapel	20.72	6.00	20.71	5.9	20.91	6.1

Annex 1 - Monitoring Results 2019-2021

24	Llangennith	Road corner, access to Wellpark Hall	21.03	6.10	21.40	6.3	21.10	6.2
25	Llangennith Burrow	Farmgate layby just N of Hillend House	21.20	6.10	21.21	6.2	21.23	6.2
26	Cefn Bryn Common	Entrance to Apple Grove cul-de-sac	21.05	6.10	20.84	6	21.03	6.1
27	Reynoldston	Corner of upper green by seat & mosaic table	21.04	6.10	20.69	5.9	21.02	6.1
28	Old Walls	Junction with Llanmadoc Road	20.90	6.00	20.68	5.9	20.74	6
29	Cheriton	Field gate on N side of road before the downhill	21.07	6.10	20.83	6	21.04	6.1
30	Llanmadoc	Lanmadoc Hill track, outside of Stormy Castle	21.10	6.10	21.10	6.2	21.13	6.2
31	Cwm Ivy	Cwm Ivy Car Park	21.19	6.20	21.11	6.2	21.07	6.2
32	Llanrhidian	Leason. T-junction end of highway	21.01	6.00	17.78	3.8	21.01	6.1
33	Wernffwrdd	Layby just downhill of X-road	20.88	6.00	19.51	5.2	20.83	6
34	Crofty	Junction of Marsh Road and Osborne Place	20.74	6.00	19.08	4.8	20.69	5.9
35	Three Crosses	Fairwood Common Road just downhill of Duvant Rd Jct	20.55	5.80	19.09	4.8	18.15	4.1
36	Fairwood Common	Entrance of Fairwood Common Farm	20.63	5.90	20.71	5.9	20.62	5.9
37	Pengwern Common	Entrance Pengwern Farm	15.97	2.20	20.49	5.8	20.87	6
38	Cilibion	Cattle Grid layby	20.81	6.00	19.87	5.4	20.92	6.1
39	Arthurs Stone	Cefn Bryn summit pull in	21.05	6.10	20.52	5.8	21.09	6.2
40	Swansea Airport	Farm Access entrance	20.87	6.00	20.52	5.8	20.59	5.9
41	Clyne Common	Farm Access - Broadley Farm	20.59	5.90	20.49	5.8	20.56	5.9
42	Clyne Valley Country Park	Blackpill Car Park	15.76	2.10	19.95	5.5	20.13	5.6

Agenda Item 9

Report of the Gower AONB Officer

Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021

Sustainable Development Fund – Financial Summary

For Information

Sustainable Development Fund – Financial Summary

Grant Scheme 2020/21

The SDF budget for 2020/21 is £100,000.

There are currently 19 projects approved with SDF funding for 2020/21, which has committed the full funding available for this financial year.

A total of 8 potential projects have been withdrawn this year, with two more current projects needing to be rescheduled as a result of the impact of Covid 19.

The Committed Funds figure includes the CCS Management Fee of £10,000 (10%).

Total Funds available	£ 100,000
Committed Funds	£ 100,000
Uncommitted Funds	£ 0
Applications in progress	£ 0

Grant Scheme 2021/22

The budget for 2021/22 has not been confirmed, but Welsh Government have indicated it is likely to be £100,000.

Eight projects have been approved, with £46,781 committed, and currently £53,219 uncommitted.

Mike Scott,
8 March 2021

Agenda Item 10

Report of the Head of Democratic Services

Gower AONB Partnership Steering Group – 15 March 2021

Election of Non-Councillor Steering Group Members

Purpose:	This report discusses the options available to the Steering Group in respect of the forthcoming election of non-Councillor Steering Group Members.
Policy Framework:	None.
Consultation:	Legal, Finance, Access to Services.
Recommendation:	It is recommended that: 1) The term of office of non-Councillor Steering Group Members be extended by 1 year and their election be deferred to the 2022-23 Municipal year; 2) The term of office of non-Councillor Sustainable Development Fund Panel and Sustainable Development Fund Appeals Panel Members be extended by 1 year and their election be deferred to the 2022-23 Municipal year.
Report Author:	Jeremy Parkhouse
Legal Officer:	Tracey Meredith
Finance Officer:	Ben Smith
Access to Services Officer:	Rhian Millar

1. Introduction

- 1.1 As a result of the Covid-19 Pandemic, the Gower AONB Partnership Annual Meeting was cancelled in June 2020. Steering Group meetings have continued to be held online and the meeting on 15 March 2021 will be the fourth meeting held via Microsoft Teams.

2 Annual Meeting 2021-2022

- 2.1 The Annual Meeting for 2021-2022 has been scheduled for 5 July 2021 and is due to include the election of non-Councillor Steering Group Members. However, due to the ongoing Covid-19 restrictions, it will be difficult to appoint via a remote meeting and it remains uncertain whether face to face meetings

will resume by that date. It is therefore proposed that the term of office of non-Councillor Steering Group Members be extended by a year and their election deferred to 2022. This would also see their election fall in line with the Local Government Elections.

- 2.2 In addition, it is proposed that the membership of non-Councillor Members to the Sustainable Development Fund Panel and Sustainable Development Fund Appeals Panel be extended by a year and their election deferred to 2022.

3 Equality and Engagement Implications

- 3.1 The Council is subject to the Public Sector Equality Duty (Wales) and must, in the exercise of their functions, have due regard to the need to:
- Eliminate unlawful discrimination, harassment and victimisation and other conduct prohibited by the Act.
  - Advance equality of opportunity between people who share a protected characteristic and those who do not.
  - Foster good relations between people who share a protected characteristic and those who do not.

Our Equality Impact Assessment process ensures that we have paid due regard to the above.

- 3.2 There are no equality and engagement implications associated with this report.

4. Financial Implications

- 4.1 There are no financial implications associated with this report.

5. Legal Implications

- 5.1 There are no legal implications associated with this report.

Background Papers: None.

Appendices: None.